

Faktaark

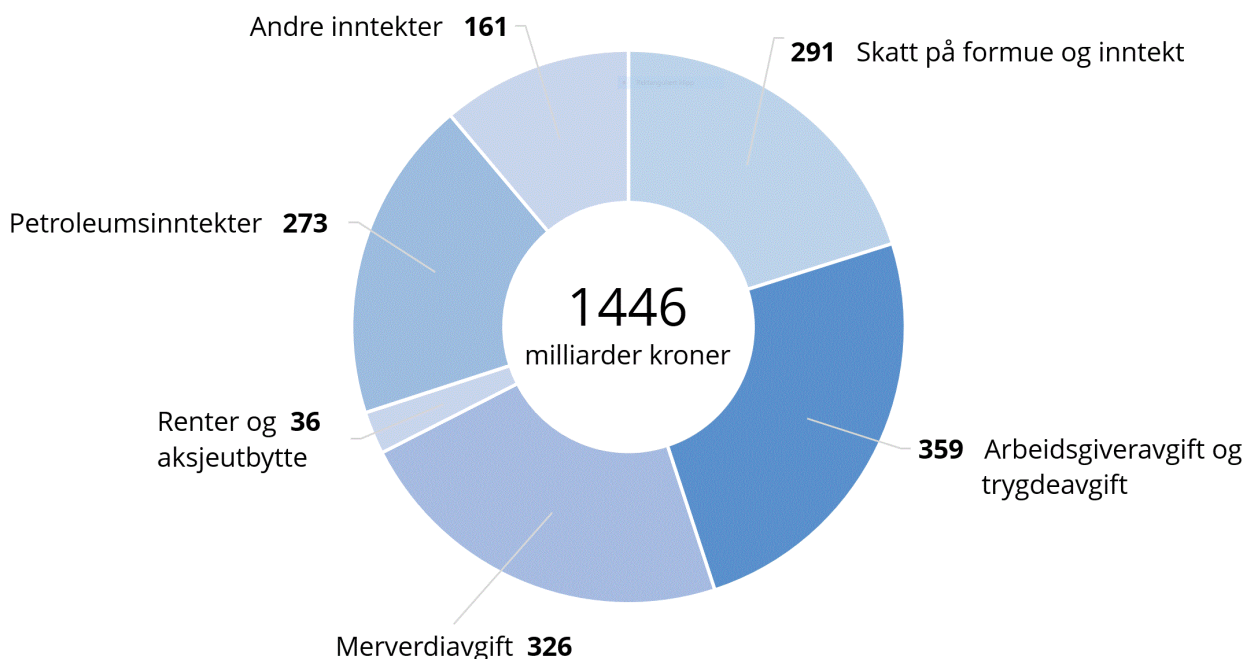
Statens inntekter og utgifter

I 2020 er statens samlede inntekter beregnet til 1 446 milliarder kroner, og samlede utgifter til 1 443 milliarder kroner. Lånetransaksjoner er ikke medregnet i tallene. Holdes også petroleumsvirksomheten utenom, er inntektene 1 173 milliarder kroner og utgiftene 1 415 milliarder kroner.

Statens samlede inntekter fra petroleumsvirksomheten er anslått til 273 milliarder kroner i 2020. Utgiftene til petroleumsvirksomheten er anslått til 28 milliarder kroner. Forskjellen mellom inntekter og utgifter gir en netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten på 245 milliarder kroner, som i sin helhet overføres til Statens pensjonsfond utland. Utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten har statsbudsjettet et underskudd på 241 milliarder kroner. Dette oljekorrigerte underskuddet dekkes ved en tilsvarende overføring fra Statens pensjonsfond utland.

Det *strukturelle*, oljekorrigerte underskuddet, som gjerne omtales som bruken av oljeinntekter i statsbudsjettet, anslås til 244 milliarder kroner. I beregningen av det strukturelle underskuddet korrigeres det blant annet for virkningene av økonomiske svingninger på skatter, avgifter, renter og ledighetstrygd.

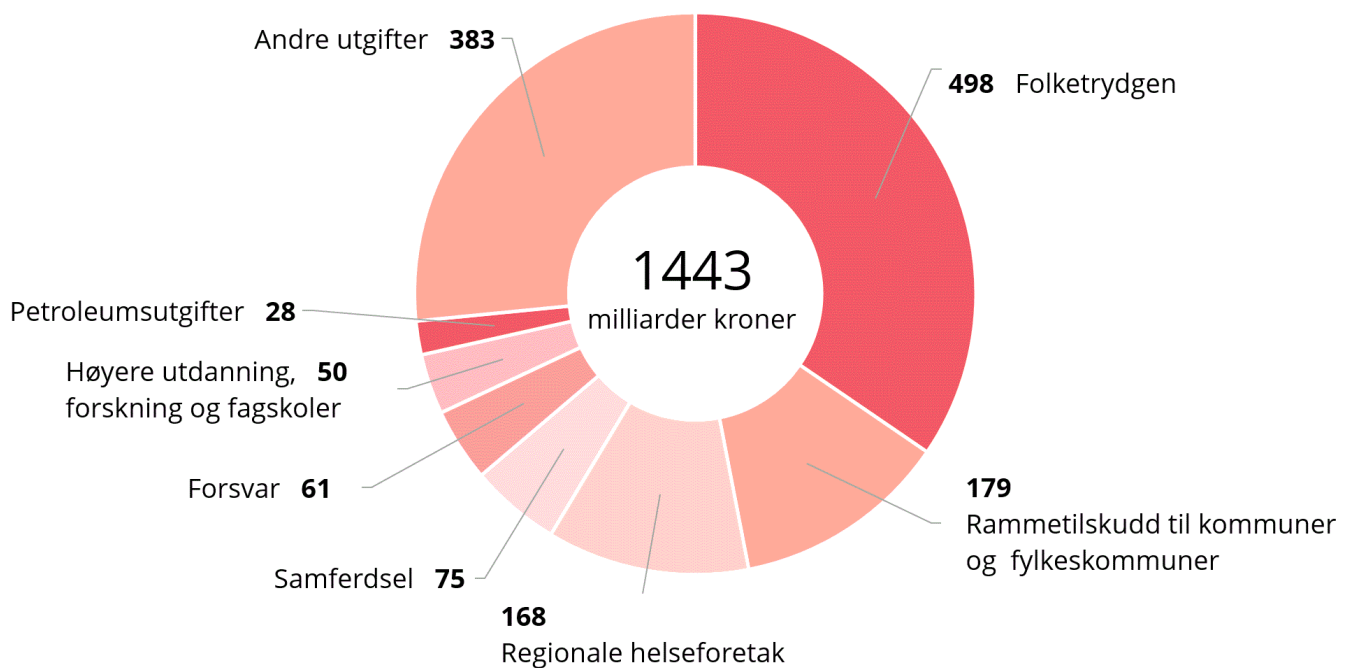
Figur 1. *Inntektene på statsbudsjettet, utenom lånetransaksjoner. Milliarder kroner.*

De største inntektene på statsbudsjettet er petroleumsinntekter, arbeidsgiver- og trygdeavgift, skatt på formue og inntekt og merverdiavgift. Disse inntektene utgjør til sammen 86 prosent av statsbudsjettets inntekter i 2020, jf. figur 1. Andre store inntekter er særavgifter knyttet til blant annet motorvogner, tobakk og alkohol, og renteinntekter og aksjeutbytte.

Utgiftene er fordelt på en rekke formål, og går til både drift, investeringer og overføringer. Figur 2 viser utvalgte store utgiftsområder.

Figur 2. Utgiftene på statsbudsjettet, utenom lånetransaksjoner. Milliarder kroner.

Blant de største utgiftsområdene er ytelser fra folketrygden, blant annet pensjoner, sykepenger, dagpenger, foreldrepenger og enkelte helsestønader, og rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner. Andre store utgiftsområder er overføringer til regionale helseforetak og utgifter innen samferdselssektoren, forsvarssektoren og utdanningssektoren.

Tabell 1 viser en mer detaljert oversikt over inntektene og utgiftene i regjeringens budsjettforslag for 2020. Beløpene i tabellen inkluderer ikke lånetransaksjoner eller petroleumsvirksomheten.

I Prop. 1 S (2019–2020) er det en mer detaljert omtale av statens inntekter og utgifter.

Tabell 1. Statsbudsjettets inntekter og utgifter i 2020, utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten (milliarder kroner)

Statsbudsjettets inntekter (utenom petroleum)		1 173,5
Sum skatter og avgifter fra Fastlands-Norge		1 084,8
<i>Skatt på formue og inntekt</i>	291,1	
<i>Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift</i>	359,1	
<i>Merverdiavgift</i>	325,6	
<i>Avgifter på tobakk og alkohol</i>	21,2	
<i>Avgifter på motorvogner</i>	22,7	
<i>Elektrisitetsavgift</i>	11,3	
<i>Tollinntekter</i>	3,4	
<i>Andre avgifter</i>	50,3	
Renter og aksjeutbytte		36,4
Inntekter av statens forretningsdrift		2,9
Andre inntekter		49,4
Statsbudsjettets utgifter (utenom petroleum)		1 414,6
Sum folketrygden		498,1
<i>Alderspensjon</i>	244,3	
<i>Sykepenger</i>	44,8	
<i>Øvrige sosiale formål</i>	145,0	
<i>Helsejenester</i>	33,4	
<i>Foreldrepenger</i>	20,6	
<i>Arbeidsliv</i>	10,0	
Rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner		179,0
Regionale helseforetak		167,6
Samferdsel		75,4
Forsvar		61,0
Høyere utdanning, forskning og fagskoler		50,4
Bistand ¹		37,6
Politi og påtalemyndighet		22,2
Barnetrygd og kontantstøtte		18,0
Jordbruksavtalen		16,6
Renter på statsgjeld		10,0
Andre utgifter		278,6
Oljekorrigert overskudd		-241,1

¹ Den ODA-godkjente bistanden inkluderer i tillegg midler til Norfund (grunnfondskapital ved investeringer i utviklingsland), midler til Den asiatiske investeringsbanken for infrastruktur (AIIB), enkelte bistandsmidler under Kunnskapsdepartementet, samt Riksrevisjonens bistandsutgifter og utgifter til merverdiavgift til bistandsformål (som budsjetteres under Finansdepartementet).